

FI Dnr 20-26555

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Kontracykliskt buffertvärde

Finansinspektionens beslut

Finansinspektionen beslutar att det kontracykliska buffertvärdet inte ändras och fastställs därför till 0 procent. Det innebär att Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2014:33) om kontracykliskt buffertvärde inte ändras.

Ärendet

Finansinspektionen (FI) ska enligt 7 kap. 1 § lagen (2014:966) om kapitalbuffertar fastställa ett kontracykliskt buffertriktvärde och ett kontracykliskt buffertvärde varje kvartal.¹

Syftet med den kontracykliska kapitalbufferten är att upprätthålla och stärka bankernas motståndskraft när systemriskerna ökar. Buffertkravet ska sedan kunna sänkas eller helt tas bort vid en finansiell kris eller när omständigheterna i övrigt motiverar en sänkning. Det frigör kapital som ger bankerna utrymme att i högre grad upprätthålla sin utlåning och därmed mildra en nedgång i ekonomin.

Den senaste gången FI beslutade att ändra det kontracykliska buffertvärdet var den 16 mars 2020. FI beslutade då att sänka det kontracykliska buffertvärdet från 2,5 till 0 procent.² Detta värde började tillämpas den 16 mars 2020. Ett beslut om sänkt kontracykliskt buffertvärde ska innehålla information om hur länge det lägre buffertvärdet förväntas bestå. FI kommunicerade därför att myndigheten räknar med att den nya lägre buffertnivån kommer bestå i minst tolv månader. Förutsatt att normala implementeringsperioder tillämpas innebär det att buffertvärdet kan förväntas kvarstå på 0 procent fram till åtminstone den 16 mars 2022.

¹ Det kontracykliska buffertvärdet ändras i multiplar om 0,25 procentenheter. Det finns inget maximalt buffertvärde men automatisk reciprocitet gäller enbart upp till 2,5 procent.

² FI (2020), *Ändring av föreskrifter om kontracykliskt buffertvärde*. Publicerad på fi.se den 16 mars 2020, FI Dnr 20-6054.

Finansinspektionens bedömning

Fram till 2018 höjde FI successivt det kontracykliska buffertvärdet i takt med att systemriskerna ökade. Spridningen av coronaviruset, och omfattande åtgärder för att begränsa denna spridning, har skapat stora störningar i många länders ekonomier och skapat turbulens på finansiella marknader. Den 16 mars 2020 valde FI att sänka buffertvärdet för att motverka en kreditåtstramning och på så sätt ge bankerna bättre möjlighet att tillgodose en förhöjd efterfrågan på krediter. Sänkningen av den kontracykliska bufferten har frigjort kapital så att bankerna kan upprätthålla utlåningen med högre marginal till kapitalkraven och på så sätt mildra en nedgång i ekonomin.

De icke-finansiella företagens marknadsfinansiering växer betydligt långsammare nu än i början av året. I september var tillväxttakten för marknadsfinansieringen 3,3 procent, vilket är knappt 10 procentenheter lägre jämfört med februari 2020. Inbromsningen drivs av att de icke-finansiella företagens finansiering genom certifikat minskat betydligt. Bankerna har kunnat möta en del av den efterfrågan som uppkommit av vårens svårigheter att emittera nya certifikat och obligationer. Under våren och sommaren växte utlåningen från svenska monetära finansinstitut (MFI) till icke-finansiella företag något snabbare än i början av året. Under hösten har utlåningen växt något långsammare och i ungefär samma takt som under årets inledning. MFI:s utlåning till hushåll har varit stabil under året och växte i september med 5,5 procent i årstakt.

Sammantaget växte de totala skulderna med 4,7 procent i årstakt under det tredje kvartalet 2020. Det är knappt 2 procentenheter långsammare än under första kvartalet 2020. Tillsammans med den svaga BNP-utvecklingen innebär det att kreditgapet, beräknat enligt Baselkommitténs standardmetod, ökade jämfört med det andra kvartalet 2020 och uppgick till 7,5 procentenheter.³ Det betyder att det kontracykliska buffertriktvärdet beräknas till 1,7 procent.⁴

Vårens kraftiga ekonomiska nedgång, i kombination med osäkerhet kring den fortsatta ekonomiska utvecklingen, gör att det är viktigt att bankerna har kapitalutrymme för att upprätthålla sin utlåning och stödja den reala ekonomin. Den ekonomiska nedgången som uppstått i samband med coronavirusets spridning har hittills inte medfört någon omfattande materialisering av systemriskerna. Samtidigt gör osäkerheten det svårt att avgöra hur systemriskerna

³ BNP för det tredje kvartalet är beräknat med BNP-indikatoren.

⁴ Det bör noteras att kreditgapet är mindre lämpligt som en indikator direkt efter en stor ekonomisk nedgång eftersom det snabbare får genomslag i BNP än i tillväxten av kreditstocken och därför inte behöver vara ett tecken på ökade systemriskerna.

kommer utvecklas framöver. FI bedömer att ett beslut om höjning är aktuellt först när både läget i ekonomin och framtidsutsikterna har stabiliserats, samtidigt som systemriskerna motiverar ett högre buffertvärde. Framtida höjningar av det kontracykliska buffertvärdet kommer i sådant fall, i likhet med de höjningar som FI beslutade om under perioden 2014–2018, att ske successivt.

FINANSINSPEKTIONEN

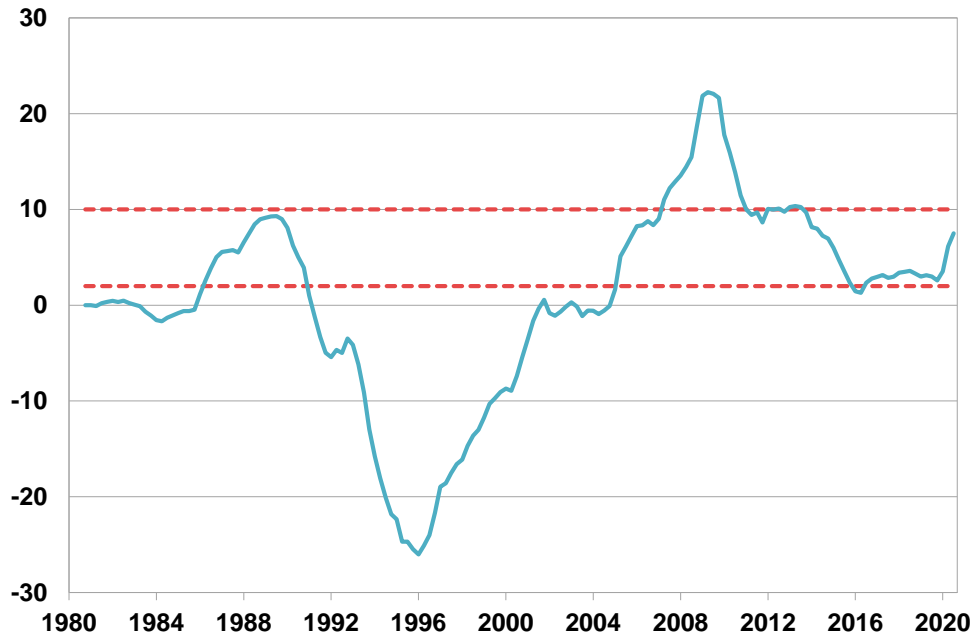
Erik Thedéen
Generaldirektör

Viktor Thell
Analytiker

Bilaga 1: Indikatorer

1 Kreditgap enligt standardmetoden

Avvikelse från trend i procentenheter

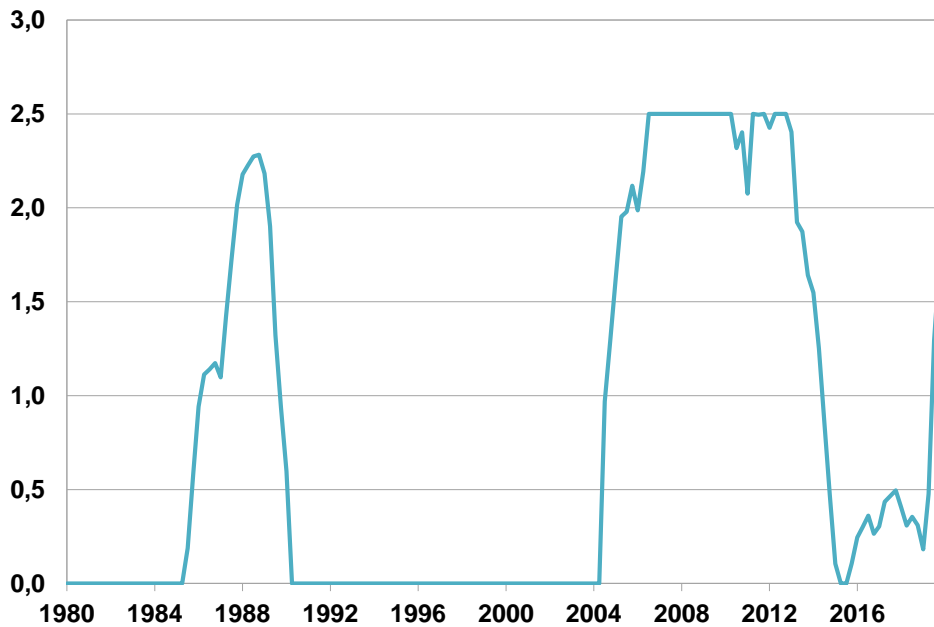

Anmärkning: De streckade linjerna visar de tröskelvärden (2 respektive 10 procent) som enligt standardmetoden används för att omvandla kreditgapet till ett buffertriktvärde.

Källor: FI och SCB.

2 Buffertriktvärde enligt standardmetoden

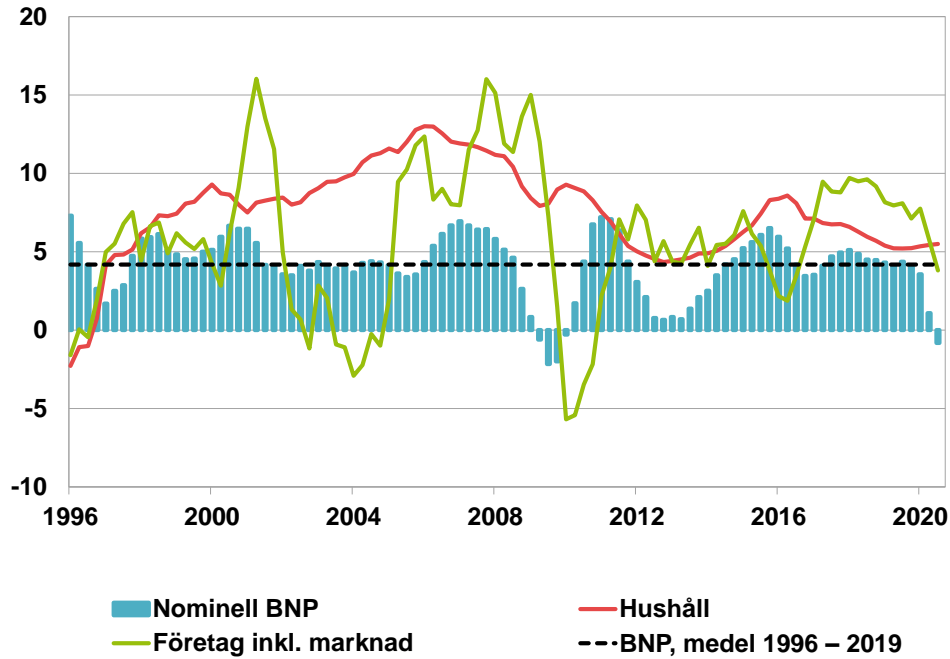
Procent

Källor: FI och SCB.

3 Utlåning till hushåll och företag samt nominell BNP

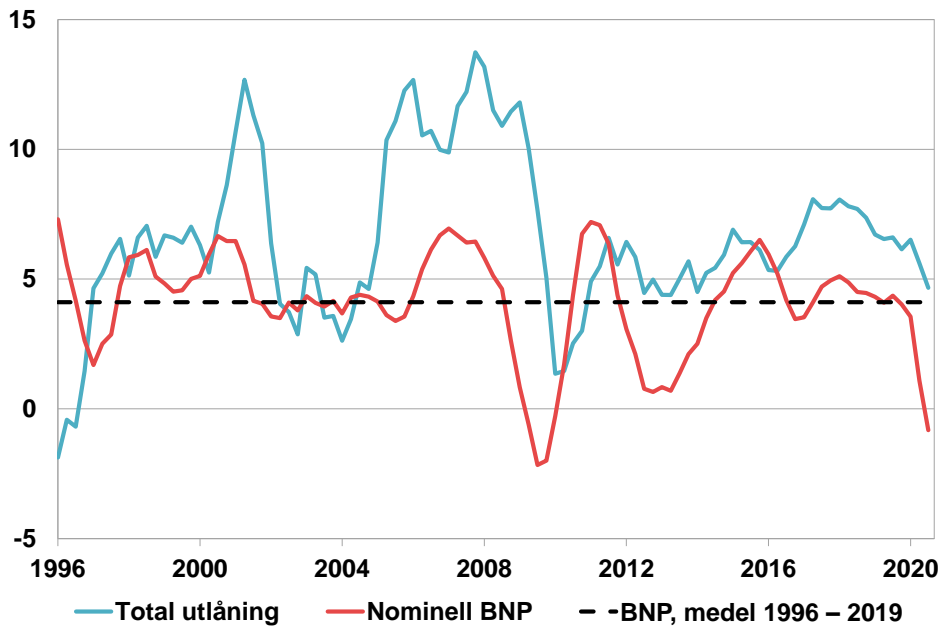
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

4 Total utlåning och nominell BNP

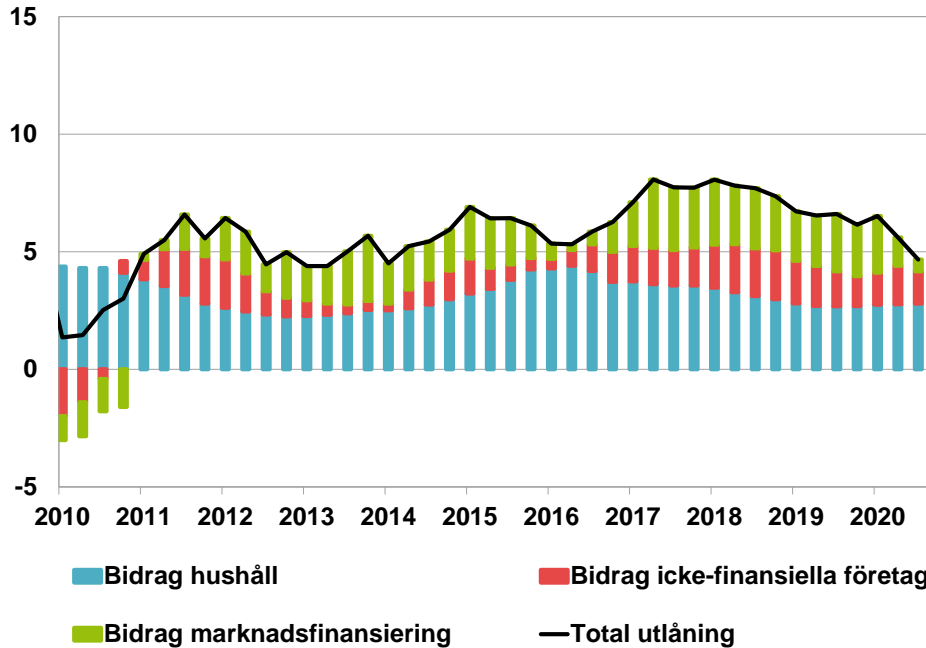
Årlig procentuell förändring

Källa: SCB.

5 Bidrag till total utlåningstillväxt

Årlig procentuell förändring

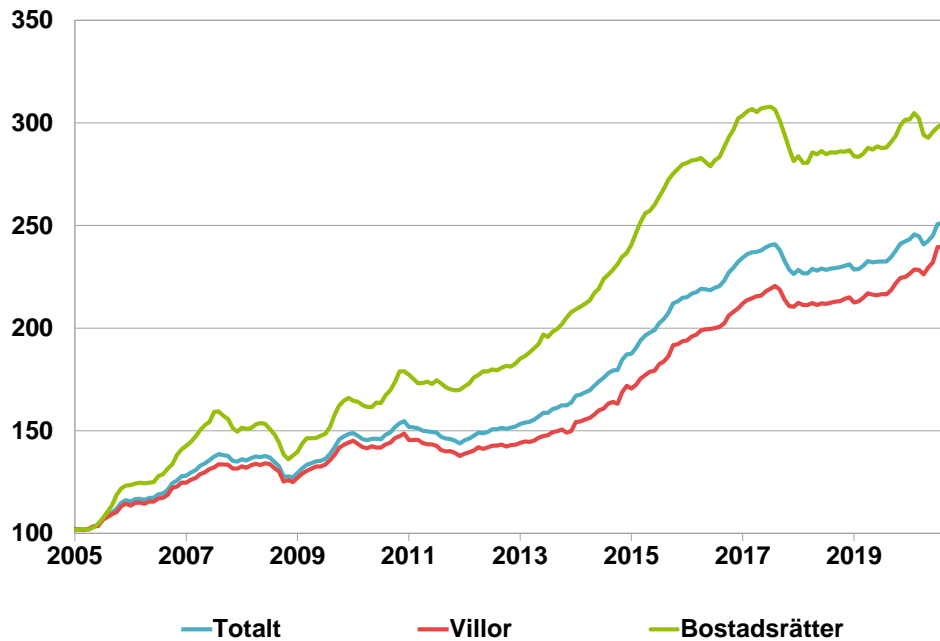

Anmärkning: Avser total utlåning till hushåll och företag samt deras bidrag till den årliga procentuella tillväxttakten. Bidrag icke-finansiella företag avser MFI:s utlåning till icke-finansiella företag.

Källor: FI och SCB.

6 Bostadspriser i Sverige

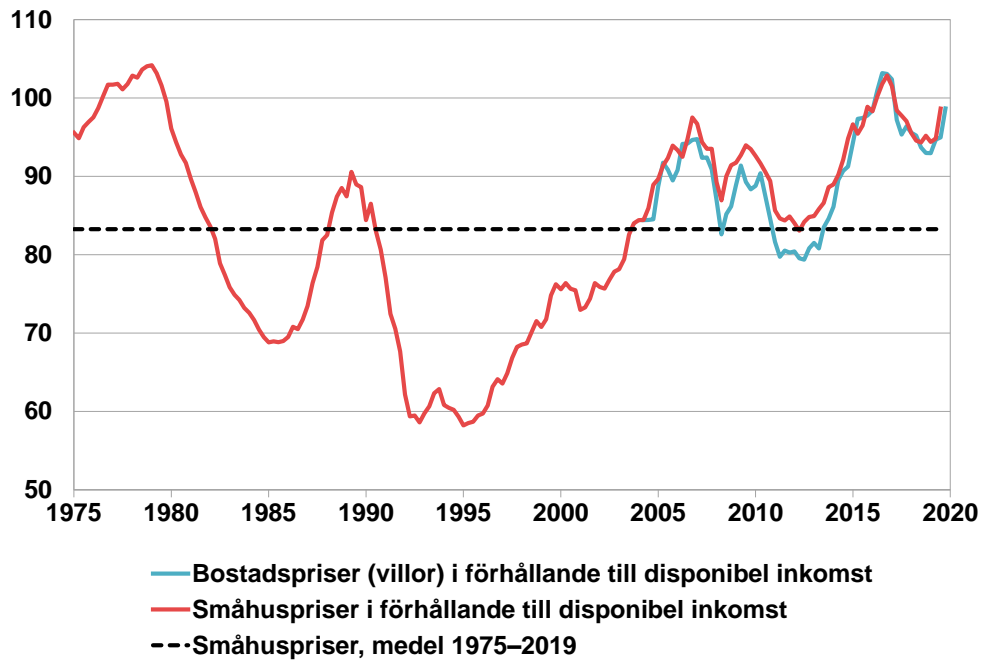
Index 100 = januari 2005

Källa: Valueguard.

7 Bostadspriser i förhållande till disponibel inkomst

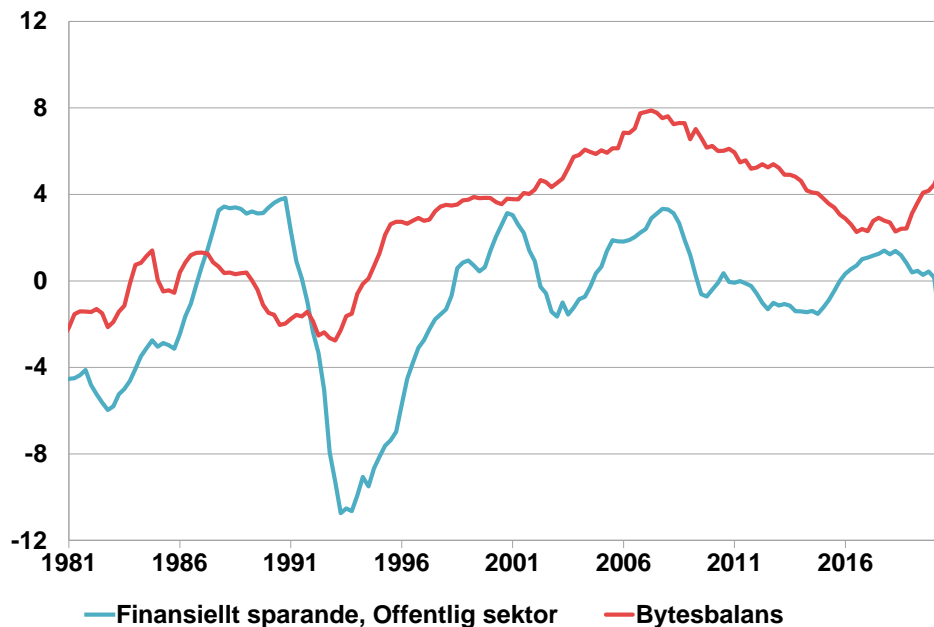
Index 100 = 1980

Källor: SCB och Valueguard.

8 Bytesbalans och offentligt finansiellt sparande

Procent av BNP

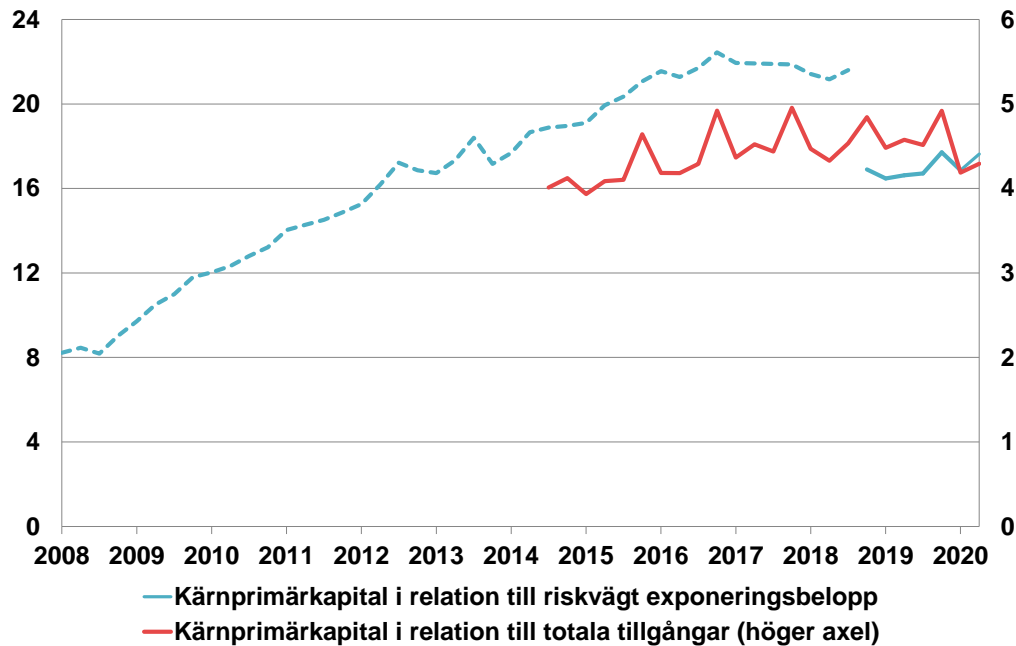

Anmärkning: Bytesbalansen är beräknad med hjälp av nationalräkenskaperna.

Källa: SCB.

9 Kärnprimärkapital

Procent

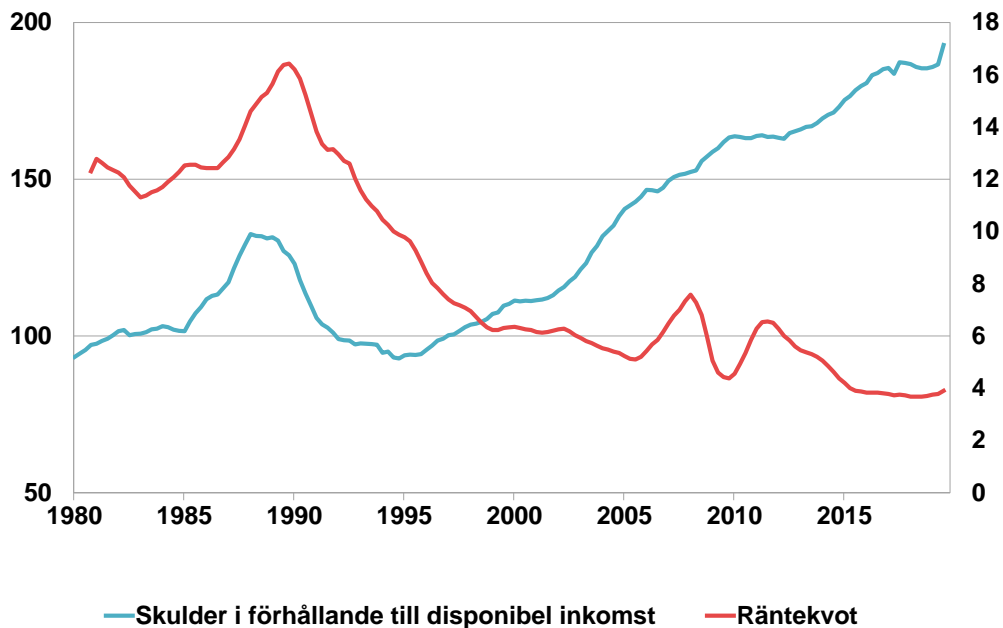

Anmärkning: Diagrammet visar ett oviktat genomsnitt för de tre svenska storbankerna. Sedan kv. 4 2018 tillämpas riskviktsgolvet för svenska bolån i pelare 1 inom ramen för artikel 458 i tillsynsförordningen. Ändringen innebär att det riskvägda exponeringsbeloppet ökade och att kapitalkravet i procent av riskvägt exponeringsbelopp minskade. Effekten på kapitalnivåer och kapitalkrav i kronor var begränsad. Totala tillgångar avser bankernas konsoliderade situation.

Källa: FI.

10 Hushållens skulder och räntebetalningar i relation till inkomst

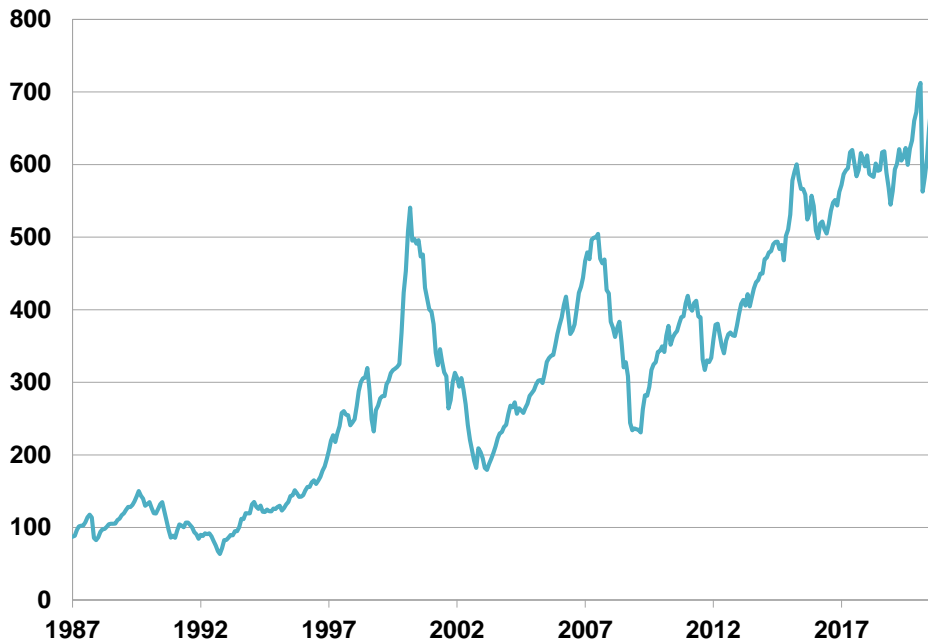
Procent av disponibel inkomst

Källa: SCB.

11 Reala aktiepriser

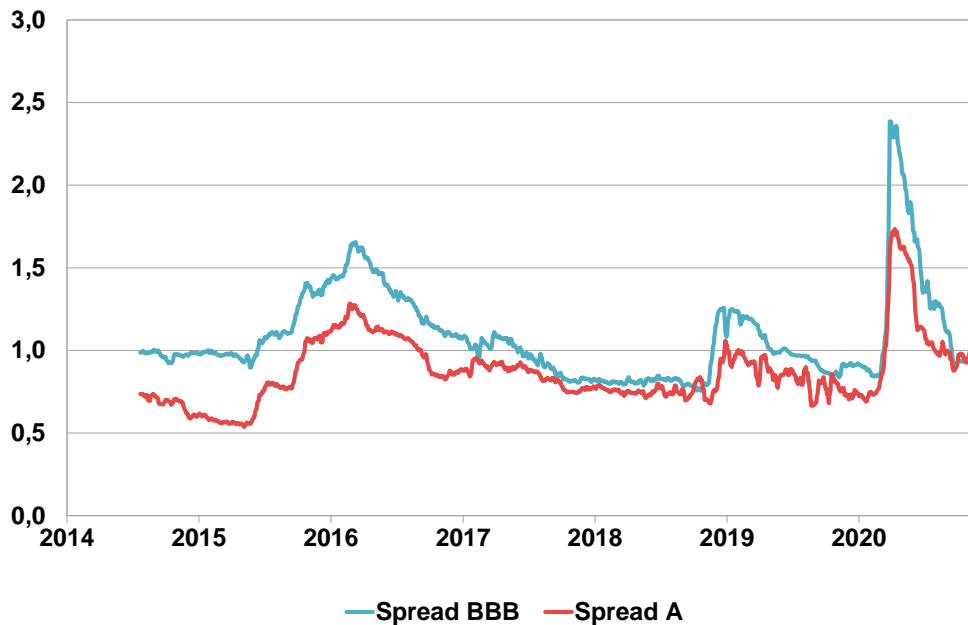
Index 100 = 1987

Källor: SCB och Refinitiv Datastream.

12 Svenska riskpremier

Procentenheter

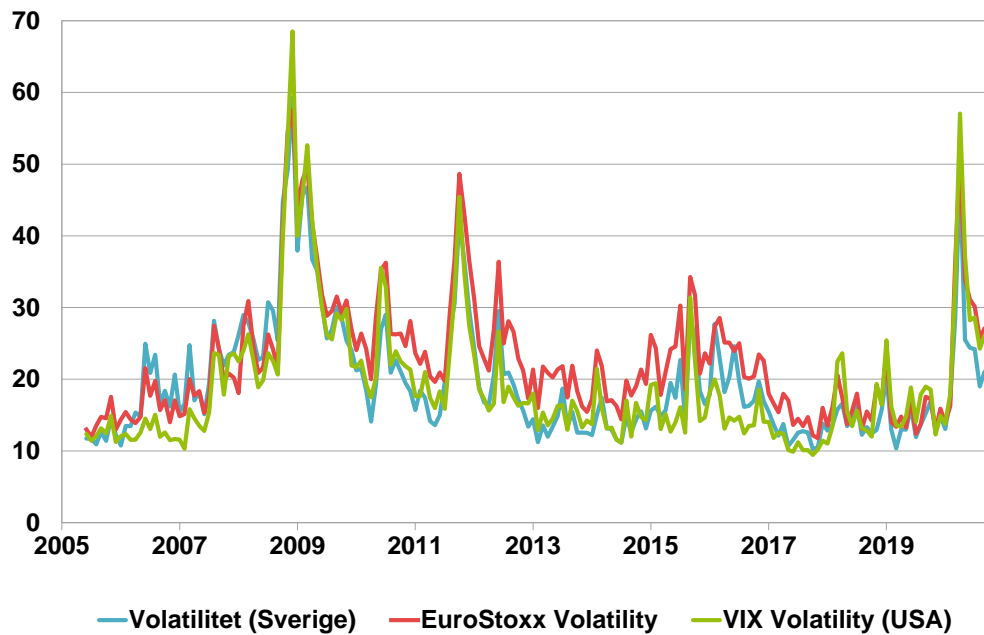

Anmärkning: Ränteskillnader för företagsobligationer med olika kreditbetyg i Sverige. Skillnaden beräknas mellan avkastningen för ett index av svenska företagsobligationer (Thomson Reuters Sweden corporate benchmark) med löptid på fem år och en svensk swapränta. Diagrammet visar fem tradingdagars glidande medelvärde.

Källa: Refinitiv Datastream.

13 Volatilitetsindex

Standardavvikelse

Anmärkning: Implicit volatilitet beräknad från indexoptionspriser. För Volatilitet (Sverige) används SIX Volatility fram till september 2018. Från oktober 2018 används istället ett medelvärde av OS30C implicita volatilitet beräknat för calls och puts.

Källa: Refinitiv Datastream.